

1. Preambulum

FELISMERÉSEIM című film, Jelenits István piarista pap-tanár életútját mutatja be, Pilinszky Keresztről keresztre című írásának tükrében, felhasználva Feszty Masa piarista renchez kapcsolódó képeit és felmutatva az Eucharisztia létfontosságát.

*Jelenits István (Berettyóújfalu, 1932. december 16. –)
Magyar Corvin-lánccal kitüntetett Széchenyi-díjas piarista
szerzetes, teológus, író, magyar és hittan szakos tanár,
piarista pap-tanár*

2. Gondolatok a Felismeréseim című filmről – rendezői koncepció

Aki végig nézi a filmet, önmaga is felismerésekhez juthat. Ma már nem engedünk magunknak időt arra, hogy fölismerjük a valódi, saját életutunkat. A pörgő világ képei, elvárásai irányítják a mai embert, nem hagyva magának időt, hogy fölfedezze az utat, amire Isten hívta őt, amire Krisztus hív minket. Ezért hozom be a mai embert, - Pilinszky gondolatain keresztül - az utcán látható plakát éles indiszkrécióját, és Feszty Masa misztikus tisztaságú képeit, parabolisztikus tükörként ellensúlyozva.

Az volt a céloom, hogy olyan filmet készítek Jelenits Istvánról, a magyartanáromról, hittantanáromról, akivel közös előadásokat tartottunk Pilinszkyról - akinek ő barátja volt -, ahol beszélt a költőről, az írásk, versek születéséről, én pedig interpretáltam a műveket, mint színész. Nagy élmény volt mesteremmel Göteborgban, Pesten, Nagyváradon, Kanizsán és Vácott közönség elé tárni, amit ő a saját életén keresztül tapasztalt, bennem pedig – megélve a versek útját –, megszülethettek a magam fölismerései.

Amit látnak, valójában egy vallomás egy életútról, ahogy egy gyermek elindul és fölfedezi a világot. A szétszakadt Csonka-Ország újra egygé próbálja magát összeraknia, majd a háború viszontagságai eltemetnek szinte minden reményt. De! Azok a hatások, a pusztulás, kiszolgáltatottság és erőszak, mégis az élet evangéliumi szegénységének csodáját láttatja meg egy tizenéves kamasszal, ami erőt ad neki, épülni, építeni kezd Szent Ágoston etikájának, a latin nyelvek és a közösség erejében való hitének valóságában. Ezért is gondoltam, hogy épp jó lesz a szentmise és Pilinszky Keresztről keresztre című írása tengelynek, ahol az Eucharisztia valóssággá válik, utat jelöl annak a szerzetesnek, pap-tanárnak, aki a költészetet inkább tanítja, és nem gyakorolja, mert a prédikációt választja és nem a versírást.

*Dóczy Péter
színész-rendező*

3. A film aktualitása

- Jelenits István gyerekkori élménye az 1938-as Eucharisztikus Kongresszusról, párhuzamot vonva a mai pandémiás helyzettel és a 2021-es Eucharisztikus Kongresszussal.
- Pilinszky János századik születésnapjának aktualitása, verseinek, írásainak hatása. A Keresztről keresztre című írása, mely tengelyéül szolgál a filmnek, a mai életünk képi megfogalmazásának tükrében.
- A tanítás tegnap és ma, egy szerzetes pap-tanár szemszögéből. Miért más ma a tanítás? „Mi az, amit a Jóistennek kell megoldania.”
- A cserkészlet létfontossága, a Kárpát-medencei magyarság kultúrájának megmaradásában.
- Jelenits István piarista rendfőnökként (1985-1995) irányt mutatott, hogyan lehet egy kommunista rendszerben nevelkedett magyartanárból, nemzettudatot erősítő, keresztény szellemiségre nevelő pedagógust képezni.

4. Alkotók:

Felismeréseim Portréfilm Jelenits István piarista pap-tanárról (’56 perc)

Az interjút és a filmet készítette: Dóczy Péter

Pilinszky János Keresztről
keresztre című írását elmondja: Dóczy Péter
Zene: J.S.Bach

Szerkesztő: Sipos Kata
Dóczy Péter

Operatőr: Bágya Ferenc
Körtési András

Vágó: Körtési András

Világosítás és videó-technika: Barcsay Zsombor

Gyártó: Martinkult Event Group
SZIN-DO Art Kft.
Gózon Gyula Kamaraszínház Alapítvány

Producer: Dóczy Péter

Rendező: Dóczy Péter